

har faaet en Betydning i Samfundet, som han ikke let faar i nogen anden Form, og han har særlig Anledning til at overveie, om dette nu ogsaa er til Fordel for ham. Jeg er for mit Bedkommende ikke ganske sikker paa, at den store Mængde af Vælgere, som vi Politikere fra den ene og den anden Side jo maa beile til, og hvis Understøttelse vi ikke kunne undvære, at den fattige Mand under det nye System vil fra det ene Valg til det andet faae fuldt saa megen Betydning for de ledende Politikere, som han har under det nuværende System, naar man kjender hans Mening. Jeg skal ikke sige noget Bestemt derom, men jeg synes, jeg kan tænke mig, at der fra den Side kan rejses Tvivl, om det egentlig kan være til nogen Fordel for ham, men jeg mener, at før der vel kan være Spørgsmaal om at vedtage et Lovforslag som dette, maa dette store og betydningsfulde Emne være gjort til Gjenstand for Diskussion i den store Vælgermasse i en ganske anden Grad, end det har været hidtil. Idet jeg saaledes i det Hele ser velvillig paa dette Lovforslag, mener jeg rigtignok, at man maa være noget borte fra at faae det vedtaget; thi jeg tror dog, at man først og fremmest maa være sikker paa, at hele den store Vælgerklasse ogsaa kan gaa med dertil, og det er jo dog vist kun aldeles undtagelsesvis, at dette Emne har været under Diskussion i Befolkningen. Min Mening er altsaa, at der her foreligger et Lovgivningsæmne, som man fra alle Sider bør se paa med megen Velvillie, og hvis den høitærede Minister ikke skulde være imod Tanken, og hans Anstuelser i det Hele taget ere modnede med Hensyn til dette Spørgsmaal, vilde det vel nok være det Naturligste, at naar vi kom saa vidt, at der skulde en Lov om dette Emne, den saa blev udarbejdet og forelagt fra Regjeringens Side. Med Hensyn til Enkelthederne skal jeg ikke sige Andet, end at jeg synes, man maa erkjende, at det, som er tilstræbt, er naaet: en virkelig hemmelig Afstemning. For saa vidt tiltaler det mig, og jeg vil meget gjerne tro, at det er en simpel Fremgangsmaade, for saavidt den stiller meget smaa Fordringer til den enkelte Vælger, der kunne opfyldes uden Hensyn til, hvilken Dplysning, Dannelse, Skrivekyndighed o. desl., han har. Det er jo en hemmelig Afstemning af en ganske anden Betydning, end f. Ex. den, man undertiden talder hemmelig Afstemning, der finder Sted ved Bhraadsvalg, hvor Bedkommende faar en Seddel, hvorpaa han skal skrive en hel Del Navne, hvad han ofte ikke er i Stand til, hvorved han øieblikkelig bliver et Bytte for politiske eller kommunale Agitatorer, saa hans Selvstændighed ikke i fjerneste Maade

er opretholdt ved den Form. Men jeg maa erkjende, at det er en virkelig hemmelig Afstemning, der her er Tale om; om den forøvrigt kan gøres simplere, skal jeg ikke her komme ind paa. Jeg har i det Hele kun villet sige, at jeg for mit Bedkommende stiller mig velvillig til det Lovgivningsæmne, som de ærede Forslagsstillere her have lagt paa Thingets Bord. Jeg er nødt til at tilføie, at det siger jeg ganske for egen Regning, da jeg ikke har konfereret med nogen af mine Kolleger, og slet ikke veed, hvorledes deres Opfattelse af denne Sag er.

Indenrigsministeren (Finger slev):

Det vil maasse være i Erindring, i alt Fald hos nogle Medlemmer, at jeg allerede i afgivte Samling, da der var Tale om Forandring af Valgtredsene, erklærede, at jeg var villig til at gaa over til hemmelig Afstemning, et Princip, som jeg i og for sig er en Ven af. Jeg kan altsaa godt slutte mig til denne Tanke, og jeg kan ogsaa være enig med det ærede Medlem, der talte for Forslagsstillerne (Veth) i, at man skal gjøre saa saa Forandringer i det Bestaaende som muligt. Jeg vil hellere sige, at man skal ikke gjøre andre Forandringer end dem, der ere nødvendige, men dem skal man ogsaa gjøre, ikke blot dem, der i og for sig ere nødvendige, men ogsaa dem, der ere nødvendige for at komme til en overkommelig og praktisk Ordning, og jeg kan ikke give den ærede sidste Valer (Goldh) Ret i, at det her Foreslaaede er en ganske simpel Fremgangsmaade. Man kan kun komme til det Resultat, naar man bestemt holder sig til det, vi nu have, og tænker sig, at man maa gaa ud fra det, men det er ikke en simpel Fremgangsmaade at samle en stor Mængde Vælgere — flere Tusinde — her i Kjøbenhavn paa et enkelt Sted i 5te Kred, jeg veed ikke hvormange Tusinde, for at afgive deres Stemme paa den her bestrevne Maade. Naar man kan gjenneføie det fuldstændig ligesaa godt ved at lade dem stemme i deres Kommuner paa Landet eller deslige, da er dette ikke nogen simpel Fremgangsmaade. Noget selvmodsigende forekommer det mig virkelig ogsaa at holde Raaring, altsaa først en offentlig Afstemning og saa en hemmelig bagester. Maa jeg dog spørge: Hvad skal Raaringen til, naar man siger, at den har aldeles ingen Betydning — det har den ikke nu — men hvad skal den da til? Naar Afstemningen skal være hemmelig, er der saa god Lovgik i at sige: Først den offentlige Afstemning og saa den hemmelige? Eller vil man have Raaring, for at de skulle stemme anderledes offentligt end hemmeligt? Det fore-